

[Avaleht](#) > ... > [Kohtuasja Algamine](#) > [Kus Ja Kuidas?](#) > [Kulud](#) > Belgium

Kulud

Sisu koostaja:

Belgia

Belgia

Sellel lehel esitatakse teavet menetluskulude kohta Belgias.

[Perekonnaõigus - Lahutus](#)

[Perekonnaõigus - Hooldusõigus](#)

[Perekonnaõigus - Elatis](#)

[Ariõigus - Leping](#)

[Ariõigus - Vastutus](#)

Õigusvaldkonna ametikohtade tasustamist reguleeriv raamistik

Kohtutäiturid

Tsiviilasjad

Kohtutäiturite tasusid tsiviilmenetlustes reguleerib kuninga 30. novembri 1976. aasta otsus. 2009. aasta määrad avaldati 31. detsembril 2008 ametlikus väljaandes Moniteur Belge.

Nende dokumentide tekstid ja tasude määrad on kättesaadavad [Belgia Riikliku Kohtutäiturite Koja](#) (*Chambre Nationale des Huissiers de Justice*) veebisaidil (rubriigi „Tarifs et taux d'intérêt” (Tariifid ja intressimäärad) alajaotise „Toutes affaires” (Kõik kohtuasjad) all) või [Belgia kohtute portaal](#) veebisaidil (rubriik „Législation” (Õigusaktid)).

Kriminaalasjad

Kohtutäiturite tasusid kriminaalmenetluses reguleerib kuninga 28. detsembri 1950. aasta otsus ning ministriummi 22. jaanuari 2009. aasta ringkiri. 2009. aasta määrad avaldati 12. jaanuaril 2009 ametlikus väljaandes Moniteur Belge.

Nende dokumentide tekstid ja tasude määrad on kättesaadavad [Belgia Riikliku Kohtutäiturite Koja](#) (*Chambre Nationale des Huissiers de Justice*) veebisaidil (rubriigi „Tarifs et taux d'intérêt” (Tariifid ja intressimäärad) alajaotise „Toutes affaires” (Kõik kohtuasjad) all) või [Belgia kohtute portaal](#) veebisaidil (rubriik „Législation” (Õigusaktid)).

Advokaadid

Advokaatide tasud ei ole reguleeritud. Advokaadil on vabadus tasusid määrata ja nende suhtes kliendiga kokku leppida, ent ta peab need siiski määrama mõõdukuse piires. Advokatuuril on õigus kontrollida, ega advokaat ei ole neid piire ületanud.

Kasutada võib mitmesuguseid arvutusmeetodeid: tunnitasu, teenustasu, tasu vastavalt kohtuasja väärtusele (teatav protsent kohtuvaidluse väärtusest) jne. Kokkulepped kohtuvaidluse tulemusega seotud tasu asjus on

keelatud Belgia kohtuseadustiku artikliga 446b. Advokaat peab klienti tasude arvutamise meetodist eelnevalt teavitama. Advokaaditasudele ei kohaldata Belgias käibemaksu.

Kindlaksmääratud kohtukulud

Kindlaksmääratud kulud tsiviilmenetluses

Vaidluspoolte kindlaksmääratud kulud tsiviilmenetluses

Belgia kohtukulud on kindlaks määratud. Kulud sõltuvad kohtust, kuhu menetlus esitatakse, ja menetluse astmest (esimese või teise astme kohus).

Kohtumenetluse kulusid nimetatakse kohtukuludeks ning neid reguleerib kohtuseadustiku artikkel 1017 jj. Artiklis 1018 loetletakse kohtukulude hulka kuuluvad kulud. Kohtukulud sisaldavad:

- mitmesuguseid makse, kantseleitasusid ja registreerimisloivusid. Kantseleitasud sisaldavad hagi esitamise, koostamise ja saatmise tasusid ning on loetletud registreerimisloivude, hüpoteegitasude ja kantseleitasude seadustiku artiklis 268 jj;
- kohtudokumentide kulud ja töötasud;
- kohtuotsuse saatekulu;
- mis tahes uurimistoimingute kulud, eriti tunnistajate ja ekspertide tasud. Kuninga 27. juuli 1972. aasta otsusega määratakse kindlaks tunnistajatega seotud kulud ja hüvitised;
- kohtunike, kohtusekretäride ja poolte reisi- ja majutuskulud, kui reisimine leiab aset kohtuniku korraldusel, ning kohtudokumentide kulud, kui need on koostatud üksnes menetlust silmas pidades;
- artiklis 1022 nimetatud menetlushüvitis;
- artikli 1734 kohaselt määratud vahendaja tasud, töötasud ja kulud.

Artiklis 1019 täpsustatakse, et kohtukulude hulka kuuluv registreerimisloiv sisaldab:

- üldist kindlasummalist maksu,
- spetsiifilisi kindlasummalisi makse ning
- rahasummade või väärtpaberite väljamõistmise, üleandmise kohustuse või võlausaldajate nõuete rahuldamise järjekorra määramisega seotud kohtuotsuste makse.

Teatavatel juhtudel, kui hageja või menetlusosaline ei ole belglane ning kostja on belglane, võib viimane nõuda, et hageja või menetlusse astuja annaks tagatiseks kautsjoni, mis garanteeriks kohtuprotsessist tuleneda võiva kahjuhüvitise tasumise, välja arvatud juhul, on olemas rahvusvaheline konventsioon, mis näeb ette maksevastustuse, ning välja arvatud erijuhtudel. Seda näeb ette kohtuseadustiku artikkel 851.

Samuti peab vajaduse korral arvesse võtma kohtutäituri, advokaatide (vt eespool) ning vajaduse korral tõlkijate ja tõlkide (vt allpool) kulusid.

Tsiviilmenetlus, kus üks osapooltest peab tasuma kindlaksmääratud kulud

Teatavad kulud peavad olema tasutud enne hagi esitamist. Nii on näiteks kantseleitasuga, mis tasutakse hagi esitamise hetkel.

Menetluse ajal tekkivad kulud tasutakse harilikult menetluse käigus.

Teatavate kulude puhul osutub vajalikuks vahemakse. Nii makstakse ekspertidele vahemakse korras, mille tasub menetlustoimingut taotlenud pool. Samuti nähakse artiklis 953 ette, et tunnistaja ülekuulamist taotleval pool on kohustatud andma enne nimetatud ülekuulamist kohtusekretäri käsutusse vahemakse, mis kujutab endast lõivu kogusummat ja kulude (reisikulude jne) hüvitist.

Vahel tasub kohtukulud advokaat ning sellisel juhul sisalduvad need tema kulude ja tasude arvestuses.

Kindlaksmääratud kulud kriminaalmenetluses

Kõigi poolte kindlaksmääratud kulud kriminaalmenetluses

Kriminaalmenetlustega seotud kindlaksmääratud kulud reguleerib kuninga 28. detsembri 1950. aasta otsuse artikkel 91 jj.

Millises menetlusetapis peab üks pooltest tasuma kindlaksmääratud kulud?

Kriminaalmenetlustega seotud kindlaksmääratud kulud reguleerib kuninga 28. detsembri 1950. aasta otsuse artikkel 91 jj.

Menetluskulud põhiseaduslikes menetlustes

Vaidluspoolte kindlaksmääratud kulud põhiseaduslikus menetluses

Poolte ainsad kulud põhiseaduslikus menetluses on tähitud posti saatekulud.

Õigusesindaja (advokaadi) antav eelteave?

Poolte õigusi ja kohustusi käsitlev teave

Eetikakoodeks kohustab advokaate oma kliente teavitama ja nõustama. Sellest tulenevalt annab advokaat oma kliendile teavet tema õiguste ja kohustuste kohta.

Muu hulgas peab advokaat teavitama oma kliente oma tasu arvutamise meetodist.

Kust leida teavet menetluskulude kohta?

Kust võib Belgias leida teavet menetluskulude kohta?

Sellekohane teave on kättesaadav [Belgia justiitsministeerium](#) veebisaidil, [kohtukorralduse ajakohastamise komisjoni](#) veebilehel (rubriik „Info juridique“ (õigusteave)) või mitmesuguste juriidiliste kutsealade veebisaitidel.

[>Belgia justiitsministeerium](#)

Samalaadset teavet võib leida ka õigusaktidest või küsida kohtukantseleist või advokaadilt.

Millistes keeltes võib Belgias leida teavet menetluskulude kohta?

Nimetatud teave on kättesaadav hollandi ja prantsuse keeles.

Kust leida teavet vahenduse kohta?

Vahendust käsitlev teave on kättesaadav [Belgia justiitsministeerium](#) veebisaidil (väljaannete peatükis) ning [föderaalse vahendamise komisjoni](#) veebisaidil.

Kust leida lisateavet kulude kohta?

Veebisait kulude kohta

Vt eespool.

Kust leida teavet menetluse keskmise kestuse kohta?

Advokaat võib anda teile mõningast teavet teie menetluse eeldatava kestuse kohta. See sõltub menetluse tüübist, mida soovite algatada, ja kohtust, kus soovite menetlust algatada.

Kust leida teavet menetluse keskmiste kogukulude kohta?

Advokaat võib anda teile mõningast teavet teie menetluse eeldatava maksumuse kohta. See sõltub menetluse tüübist, mida soovite algatada, ja kohtust, kus soovite menetlust algatada.

Käibemaks

Kust leida teavet selle teema kohta? Milline on kehtiv maksumäär?

Kui teave kulude kohta on avaldatud, ei sisalda see käibemaksu. Kehtiv käibemaksumäär on 21%.

Õigusabi

Milline on sissetuleku künnis, et saada õigusabi?

Tegemist on valdkonnaga, mida reguleerib Belgia kohtuseadustiku artikkel 508/1 jj.

Esmane õigusabi on kõikidele tasuta. Tegemist on esmase õigusliku nõustamisega, mis hõlmab:

- praktilisi juhiseid,
- õigusteavet,
- esialgset õiguslikku hinnangut või suunamist eriorganisatsiooni juurde.

Esmast õigusabi annavad juristid ning see on täielikult tasuta, sõltumata teie sissetuleku suurusest.

Teisene õigusabi lubab neil, kelle sissetulek ei võimalda katta advokaaditasusid, saada advokaadilt täielikult või osaliselt tasuta abi. Advokaadi abi seisneb teie nõustamises ja kaitsmises. Kuninga 18. detsembri 2003. aasta otsuses määratakse kindlaks täielikult või osaliselt tasuta teisese õigusabi ja õigusabi saamise tingimused.

Sotsiaalse seisundi tõttu täielikult tasuta õigusabi saajad on:

- üksikisikud, kelle igakuine netosissetulek on madalam kui 944 eurot;
- üksikisikud koos ülalpeetavaga, kelle igakuine netosissetulek on madalam kui 1213 eurot (+ 163,47 eurot ülalpeetava kohta);
- isikud, kes moodustavad leibkonna (koos abikaasa või elukaaslasega) ning kelle leibkonna igakuine netosissetulek on madalam kui 1213 eurot (+ 163,47 eurot ülalpeetava kohta);
- isikud, kes saavad integratsioonitoetust või sotsiaalabi;
- isikud, kes saavad garanteeritud vanaduspension (GRAPA);
- isikud, kes saavad integratsioonitoetust mittesaava puudega isiku sissetuleku asendamise toetust;
- ülalpeetava lapsega isikud, kes saavad garanteeritud peretoetust;
- sotsiaalmajades elavad üürnikud, kes maksavad Flandria ja Brüsseli piirkonnas üüri, mis võrdub poolega üüri baasmäärast, või kes maksavad Valloonia piirkonnas üüri miinimummäärast;
- alaealised;
- välisriikide kodanikud, kes taotlevad elamisluba või kes esitavad halduskaebuse või algatavad kohtumenetluse otsuse suhtes, mis on võetud seaduste alusel välismaalaste territooriumile sisenemise, seal elamise, ettevõtte asutamise ja sealt tagasisaatmise kohta;
- varjupaiga taotlejad ning isikud, kes esitavad pagulasseisundi tunnustamise taotluse või nõude või kes taotlevad ümberasustatud isiku staatust;
- isikud, kes on kaasatud võlgade kollektiivse tasumise menetlusse või kes soovivad esitada hagi võlgade kollektiivse tasumise asjus.

Tasuta õigusabi saavad sissetulekute ebapiisavuse eeldusel (eeldust on võimalik tühistada):

- vahi all olevad isikud või süüdistatavad, kelle suhtes kohaldatakse kiirmenetlust ja kellel on eeldatavalt ja kuni vastupidise tõendamiseni ebapiisav sissetulek;
- vaimsete häiretega isikud, kelle suhtes on kohaldatud 26. juuni 1990. aasta seadusega (vaimsete häiretega isikute kaitse kohta) ettenähtud meedet ning kellel on eeldatavalt ja kuni vastupidise tõendamiseni ebapiisav sissetulek;
- kostja, kelle suhtes kohaldatakse kiirmenetlust.

Osaliselt tasuta abi (advokaat võib sellisel juhul taotleda piiratud menetlusse astumist) saavad:

- üksikisikud, kelle igakuine netosissetulek on vahemikus 944–1213 eurot;
- üksikisikud koos ülalpeetavaga, kelle igakuine netosissetulek on vahemikus 1213–1480 eurot (+ 163,47 eurot ülalpeetava kohta);

- isikud, kes elavad koos abikaasaga või teise isikuga, kellega nad moodustavad leibkonna ning kelle leibkonna igakuine netosissetulek on vahemikus 1213–1480 eurot (+ 163,47 EUR eurot ülalpeetava kohta);

Eespool nimetatud summasid korrigeeritakse kord aastas vastavalt tarbijahinna indeksi muutustele.

Õigusabi hõlmab kohtukuluseid. Kui kliendil pole piisavalt vahendeid kohtukulude katmiseks, võib ta pöörduda isiklikult või advokaadi vahendusel õigusabi büroosse. Teda võib vastavalt maksejõuetuse astmele vabastada osaliselt või täielikult kohtutäituri, eksperdi jne kulude tasumisest. Seda valdkonda reguleerib kohtuseadustiku artikkel 664 jj.

Millised on õigusabi saamise tingimused kriminaalmenetluses kannatanu või süüalusena osalejale?

Õigusabi saamise tingimused kriminaalmenetluses kannatanu või süüalusena osalejale on samad, mis eespool loetletud.

Kas on menetlusi, mis on kuludest vabastatud?

Jah, näiteks menetlus, mille eesmärk on saavutada võlgade kollektiivset tasumist või saada menetlusosalisena vabastus kohtukuludest.

Millal peab kaotanud pool tasuma võitnud poole menetluskulud?

Tsiviil- ja kaubandusajad

Artikli 1017 jj kohaselt kannab kohtukulud (kohtutäituri, ekspertide, kohtute jne kulud) harilikult kaotanud pool pärast seda, kui kohtuotsus on välja kuulutatud.

Ühe osa kaotanud poole kantavatest kuludest moodustab kindlasummaline makse võitja poole advokaadi kuludesse ja tasudesse. Seda makset nimetatakse menetlushüvitiseks ning tegemist on kindlasummalise maksega, mis arvutatakse tabeli põhjal, mis on koostatud vastavalt kohtuasja panuseks olevatele summadele. Hüvitis ei kata tingimata kõiki tasusid. Kuninga 26. oktoobri 2007. aasta otsusega määratakse kindlaks nimetatud menetlushüvitise summa. Nimetatud summad koosnevad miinimum- ja maksimumsummadest ning kohtunik on kohustatud määrama hüvitise suuruse selles vahemikus.

Mõningatel juhtudel on võimalik, et kohus ei määra kaotanud poolt kohtukulude tasujaks, vaid lahendab küsimuse teisiti (kulude jagamise teel vms).

Kriminaalasjad

Kui süüdistatav ja tsiviilõiguslikult vastutavad isikud mõistetakse süüdi, jäävad menetluskulud reeglina nende kanda koos menetlushüvitisega (kindlasummaline makse võitja poole advokaadi kuludesse ja tasudesse – vt tsiviil- ja kaubandusajade lõik). Kui aga süüdistatavaid ja tsiviilõiguslikult vastutavaid isikuid süüdi ei mõisteta ning tsiviilõiguslik menetlusosaline kaotab, võib viimane olla kohustatud tasuma täielikult või osaliselt riigi ja süüdistatava menetluskulud ning menetlushüvitise. Teatavatel juhtudel jäävad menetluskulud riigi kanda. Need sätted on kirjas kriminaalmenetluse seadustikus.

Ekspertide tasud

Tsiviil- ja kaubandusajad

Ekspertide tasud ei ole reguleeritud ning ekspertidel on vabadus määrata oma tasude suurus. Kohtunik kontrollib nimetatud tasusid piiratud ulatuses (tal on õigus sekkuda poolte ja eksperdi vahelise lahkeli korral), ent pole olemas õigusakti, mis määraks summad, millele ekspertide tasud peavad vastama. Seda valdkonda reguleerib kohtuseadustiku artikkel 987 jj ning kuningas 24. mai 1933. aasta otsus.

Kuninga 14. novembri 2003. aasta otsusega kinnitatakse siiski tasude määr ja kulud ekspertidele, kelle töökohtud on nimetanud ametisse meditsiinilise ekspertiisi raames, mis käsitleb:

- vaidlusi invaliidsushüvitiste üle,
- peretoetusi töötajatele ja füüsilisest isikust ettevõtjatele,
- töötuskindlustust või
- kohustuslikku ravi- ja kahjukindlustust.

Kriminaalasjad

Ekspertide tasusid kriminaalmenetlustes reguleerib kuninga 28. detsembri 1950. aasta otsus ja ministeeriumi 22. jaanuari 2009. aasta ringkiri. 2009. aasta määrad avaldati 12. jaanuaril 2009 ametlikus väljaandes Moniteur Belge.

Nende dokumentide tekstid on kättesaadavad [kohtukorralduse ajakohastamise komisjoni](#) veebisaidil (rubriik „infos juridique“ – „professionne“ – „tarifs“ – „frais de justice“ („õigusteave“ – „ametialane“ – „määrad“ – „kohtukulud“)) või [Belgia kohtute portaal](#) veebisaidil (rubriik „Législation“ (Õigusaktid)).

Tõlkijate ja tõlkide tasud

Võib juhtuda, et menetluse käigus tekib vajadus pöörduda tõlkija või tõlgi poole. Seda juhul, kui dokumente esitatakse muus kui menetluses kasutatavas keeles või kui tunnistaja ei suuda end võõrkeeles väljendada. Samuti juhul, kui üks pooltest kõneleb muud kui menetluses kasutatavat keelt ega saa menetluse keelest aru või kui kohtunik ei saa aru selle poole kõneldavast keelest. Kohaldatavad reeglid võib leida 15. juuni 1935. aasta seadusest kohtumenetluste keelekasutuse kohta.

Kriminaalasjad

Tõlkijate ja tõlkide tasusid kriminaalmenetlustes reguleerib kuninga 28. detsembri 1950. aasta otsus ja ministeeriumi 22. jaanuari 2009. aasta ringkiri. 2009. aasta määrad avaldati 12. jaanuaril 2009 ametlikus väljaandes Moniteur Belge.

Nende dokumentide tekstid on kättesaadavad [kohtukorralduse ajakohastamise komisjoni](#) veebisaidil (rubriik „infos juridique“ – „professionne“ – „tarifs“ – „frais de justice“ („õigusteave“ – „ametialane“ – „määrad“ – „kohtukulud“)) või [Belgia kohtute portaal](#) veebisaidil (rubriik „Législation“ (Õigusaktid)).

Seonduvad lingid

[Belgia justiitsministeerium](#)

[Kohtukorralduse ajakohastamise komisjon](#)

Seonduvad manused

[Belgia aruanne kulude läbipaistvuse uuringu kohta \(829 Kb\)](#)

■ Viimati uuendatud: 11/07/2025

Käesoleva veebilehe asjaomaseid keeleversioone haldavad asjaomased liikmesriigid. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Euroopa Komisjon ei võta vastutust selles dokumendis sisalduva ega viidatud teabe ega andmete eest. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.